

Nr 47.

Ankom till riksdagens kansli den 29 april 1921 kl. 3 e. m.

Utlåtande i anledning av Kungl. Maj:ts i statsverkspropositionen gjorda framställning om kapitalökning för egnahemslånefonden ävensom en i ämnet väckt motion.

(1:a avd.)

I den till innevarande riksdag avlåtna statsverkspropositionen, avdelning: utgifter för kapitalökning, i vad angår jordbruksdepartementet, punkten 3, har Kungl. Maj:t föreslagit riksdagen att såsom kapitalökning för egnahemslånefonden för år 1922 anvisa ett reservationsanslag av 6,000,000 kronor.

Beträffande utredningen i ärendet får utskottet hänvisa till den propositionen bilagda statsrådsprotokollet.

I detta sammanhang har utskottet till behandling förehått en inom andra kammaren väckt, till jordbruksutskottet hänvisad motion, nr 216, av herr Jönsson i Fridhill m. fl., vari hemstälts, att riksdagen må för beredande av statsbidrag till uppförande av sådana bostadsbyggnader, till vilka lån kunna erhållas från egnahemslånefonden, å extra stat för år 1922 under nionde huvudtiteln anvisa ett reservationsanslag av 750,000 kronor att utgå i huvudsaklig överensstämmelse med i motionen angivna grunder.

Motion.

Beträffande de skäl, som anförts till stöd för denna framställning, hänvisas till motionen.

Kungl. Maj:ts förevarande framställning föranleder icke någon utskottets erinran.

Utskottet.

Vad angår den i ämnet väckta motionen, så framhålles däri, huru-
som för bostadsbyggande i städer och stadsliknande samhällen utöver lån
från den år 1920 beslutade bostadslånefonden jämväl kan erhållas rent
statsbidrag, under det att för bostadsbyggande å landsbygden bidrag av
statsmedel kan erhållas endast i form av lån från egnahemslånefonden,
och åsyftar motionen att genom anvisande av ett anslag av 750,000
kronor bereda jämväl landsbygden möjlighet att erhålla bidrag utan
återbetalningsskyldighet till uppförande av sådana bostadsbyggnader, till
vilka lån kunna erhållas från egnahemslånefonden.

Utskottet är ense med motionärerna, att landsbygden med avseende
på möjligheten att för byggnadsändamål erhålla understöd av staten bör,
där så med hänsyn till förhållandena lämpligen kan ske, likställas med
städerna och de stadsliknande samhällena icke minst i betraktande av
att såsom motionärerna antytt ett befordrande av byggnadsverksamheten
på landsbygden torde vara ägnat att i sin mån motarbeta landsbygdens
avfolkning. Med avseende å möjligheten att för ifrågavarande ändamål
erhålla lån torde såsom motionärerna ock uttalat egnahemslånefonden
erbjuda i viss mån fördelaktigare villkor än bostadslånefonden, och vill
utskottet i samband härmed jämväl erinra om den av riksdagen förslidet
år begärda utredningen rörande vilka åtgärder som från statens sida böra
vidtagas till förhindrande av landsbygdens avfolkning, därvid riksdagen
särskilt pekat på möjligheten av viss ändring i bestämmelserna rörande
lån från egnahemslånefonden för att underlätta egnahemsbildningen på
landsbygden. Det bör heller icke förbises att jämväl landsbygden kan
erhålla lån från bostadslånefonden, så framt större bostadsbrist eller
andra omständigheter särskilt tala därför.

Vad angår det anslag, från vilket understöd i form av rent stats-
bidrag för närvarande kan erhållas för bostadsbyggnader i städer och
stadsliknande samhällen, torde detta hava tillkommit såsom en ren kris-
tidsåtgärd i syfte att under den av kriget föranledda depressionen inom
byggnadsindustrien kraftigt understödja bostadsproduktionen i städerna,
varest bostadsbristen gjort sig i särskilt hög grad kännbar. Lämplig-
heten av att efter kristidens slut över huvud taget fortsätta på den in-
slagna vägen med statssubvention synes utskottet kunna ifrågasättas.
I varje fall anser utskottet icke tillrådligt att nu föreslå en utvidgning
av denna form för statens ifrågavarande understödande verksamhet,
särskilt som nuvarande statsfinansiella läge manar till den största för-
siktighet beträffande statens utgifter.

Under återopande av det ovan anförda hemställer utskottet,

1) att riksdagen må med bifall till Kungl. Maj:ts förevarande framställning såsom kapitalökning för egna-hemslånefonden för år 1922 anvisa ett reservations-anslag av 6,000,000 kronor.

2) att den i ämnet väckta motionen ej må till någon riksdagens åtgärd föranleda.

Rörande sättet för medlens anskaffande torde statsutskottet fram-deles avgiva förslag.

Stockholm den 29 april 1921.

På jordbruksutskottets vägnar:

AABY ERICSSON.

Vid detta ärendes slutbehandling hava närvarit:

från första kammaren: herrar *Ericsson Aaby*, *Hellström*, *Träff*, *Barthelson*, *Berge*, *Andersson*, *Gunnar* och *Hagfält* samt

från andra kammaren: herrar *Öberg*, *Johansson* i Uppmälby, *Olsson* i Broberg, *Hedlund* i Östersund, *Igel* och *Edberg*.
